UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia R. D. fratris Thome de vio Caietani sacr[a]e Theologi[a]e p[ro]fessoris emine[n]tissimi & Ordinis Predicatorum generalis Magistri de co[m]parata auctoritate Pap[a]e et ecclesi[a]e ...

Cajetan, Thomas

Colonie, 1514

VD16 V 1241

Capitulu[m] s[e]c[undu]m in q[uo] fundamentu[m] iuris diuini examinat[ur]. p[ro] q[...] eccl[es]ia sumit[ur]. cu[m] [...] dic eccl[es]ie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34601

Visual Library

talis nature vt ad ipam ſpectet puidere ſibi de pncipe. ac p hoc nec ad ipam ſpectat ſuapte natura. punire. deponere. ⁊ alia hmõi ↄtra pncipẽ ſuũ. q2 ſerua (vt dictũ ẽ) nata ẽ. Patet ſcđo q ecclĩe cõitas ſm ppriã naturã ſumpta. nõ ẽ tal' nature vt ad ipaȝ ſpectet inſtitue re. aut deſtituere vicariũ ſui pncipis. q̃ vocat papa. Et ſi ecclĩe cõi/ tas ptãtẽ aliquã hȝ in diſponẽdo de vicario pncipis q̃cũq3 ſit illa. nõ hȝ illã ex ſua natura. ſȝ aliũde. Ex his ãt facile ptȝ euulſuȝ eẽ fun damẽtũ iuris natural' p ptãte ecclĩe ſup̃ papã. Qm̃ falſuȝ aſſumit dicẽdo eccliam eẽ cõitatẽ liberã q̃ ad ius pncipãdi. licet ſit ſumme li bera libertate grẽ. q̃n poti9 ex ipo nature iure. ſuppoſita ecclĩe natu ra quã deus illi ſtatuit oppoſitũ ſeq̃ monſtratũ ẽ. Vñ ordo grẽ nõ tollit in ecclĩa nature ordinẽ q̃ ibi nat9 ẽ eẽ. Nõ em̃ in ecclĩa natus ẽ eẽ ordo talis. vt ei9 ſit ius pncipat9. ⁊ a grẽ ordine tollit. ſȝ in ec/ cleſia ex ſua natura nat9 ẽ ordo tal'. vt ius pncipat9 ſit nõ in ſe. ſed in dño ſuo naturali. Et hũc nature ordinẽ in ecclĩa. ↄſequens eſt q grã nõ tollat. ſȝ pficiat. ⁊ ieſu chriſti ſapiẽtia diſponẽs oĩa ſuauiter cõplectat. Facillime q̃q3 ptȝ ex hac radice puenire q oĩa q̃ inducũt ↄuenire alicui corpori myſtico ad ius pncipat9 ſpectãtia. nõ ſpectãt ad cõitatẽ ecclĩe ex ſua natura. Dico ãt ad ius pncipat9 ſpectãtia pp̃ter ea q̃ ad puatas pſonas ſpectãt. vt vim vi repellere licet cum moderamine inculpate tutele. ⁊ auferre gladiũ de manu furioſi. ⁊ ſi q̃d eiuſmodi ẽ. Nec ſi q̃dẽ diſcernẽdo nõ fallemur. Signũ ãt infal libile fuitur3 ecclĩe cõitat3. q̃ ad ius pncipat9 ẽ. q nõ pt ſibi ĩpi regi men retinere. nec duob9 aut trib9 cõmittere. Nec em̃ poſſe cõitatẽ liberã manifeſtũ ẽ. Poteſt em̃ ⁊ ſeipam regere. pt ⁊ triũuiratũ inſti tuere. ⁊ alia hmõi etiã ſup̃ regẽ quẽ eligũt. qđ eccliam nõ poſſe ma nifeſte liquet. alioq̃n poſſet aut in plurib9 ſil' locare ptãtẽ iuriſdicti onis Pape. aut officiũ aliqđ ſup̃ papã. q̃ ad iuriſdictõeȝ ⁊ regimẽ ecclĩe inſtituere. in vno vl' plurib9 ſuppoſit3. ſic ⁊ a talib9 noiandis qđ loco ipius cõitat3 ecclĩe. eccliam ⁊ papã regeret Quia igit na/ turale ius fundatũ ſupra ipam ecclĩe naturã non inſtituit eccliam ſupra Jeſu chriſti vicariũ. pſcrutandũ ẽ. an aliũde ex iure. ſ. diuino ecclĩe cõmunitas hoc habeat ius.

¶ Capitulũ ſcđm in q̃ fundamentũ iuris diuini examinat. p q̃ ecclĩa ſumit. cũ dr dic ecclĩe.

ET licet hoc a mult3 affirmet. ⁊ in Cõſtãtienſi atq3 Baſili enſi ↄcilijs definitũ ſit. q ab ipo pncipe Jeſu chriſto. eccle ſie cõitas hȝ imediate ptãtẽ ſup̃ papã ipius pncipis vi cariũ. nullibi tñ in ſacra ſcriptura in q̃ ius diuinũ pmul gat hoc haberi aſſerit. niſi Matthei. xviij. vbi dñs ait. ſi peccauerit in te frater tuus ⁊c. Et ſubdit. Dic ecclĩe. ⁊ ſi eccliam non audierit.

ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ publicanus Amen dico vobis quecūqȝ ſol/
ueritis ſup terrā erūt ſoluta ⁊ in celo. ⁊ quecūqȝ ligaueritis ſup ter/
rā erūt ligata ⁊ in celo. In his em̄ verbis pȝ ꝙ eccl'ie nō alicui eius
mēbro (Eccl'ia em̄ nō aliqḋ mēbꝝ. ſȝ collectōem eoꝝ ſcat) datum eſt
vt audiat. excōicet. liget. ⁊ ſoluat omnē fratrē. ⁊ quecūqȝ ſup terraȝ
Pluralr̄ quippe ſubiūctum eſt quecūqȝ ſolueritis. ad oſtendendū
eccl'ie auctoritatē. Ex hoc textū apparet pmo ꝙ eccl'ia hȝ imediate
auctoritatē a dn̄o Jeſu chriſto. Per ſeipſum quippe hoc dixit eccl'ie
nō minus q̄ȝ petro. cum dixit paſce oues meas. ⁊ quicq̇d ſolueris
ſup terram ⁊c. Apparet ſecūdo. ꝙ quū vicarius pncipis huius ſit
frater cuiuſqȝ fidelis. iuxta illud Matth. xviij. Omnes vos fratres
eſtis. ꝙ ſi peccauerit in me pt̄ denūciari eccl'ie. ⁊ pcedi ſm ſubſequē
tia. Apparet tertio ꝙ qꝛ eiuſdē poteſtatis eſt eſſe ordinariū iudicē
vicarij principis. ⁊ aliorū ſingulorꝝ membrorꝝ eccleſie. ⁊ ordinare de
illis. ꝙ ex hoc eodem textu eccleſie cōmunitas inſtituta eſt ſimplici/
ter ſuperior. ad ordinādum de vicario domini ⁊ alijs eccleſie mem/
bris. Hec rō q̄uis in capitulo nono illius libelli multiplr̄ tractata
ac ſoluta ſit. altius tn̄ ⁊ latius (ſi fieri a me poteſt) repetēda eſt. qꝛ
hinc oīa pendent. Et qm̄ pncipia cognoſcimus ex terminis. exa
minemus pmo quō oportȝ hic ſumi eccl'iam quū dr̄. Dic eccleſie. ⁊
eccl'iaȝ nō audierit ⁊c. Oportȝ nāqȝ ſermonē hūc verificari de eccl'a
aut vl'iter. id ē de oīm eccl'ia. aut ſingulariter de eccl'ia vl'i. ſeu de eccle
ſia ſimplr̄. aut de aliq̄ determinata eccl'ia. aut de eccl'ia indiſtincte. nō
determinādo hāc vel illā. Cū em̄ ſermo ſit de eccl'ia in actu audiendi
et iudicādi. ali⁹ mod⁹ eſſe nō pt̄ quo de eccl'ia hoc verificet. Opor/
tet em̄ aut oībꝫ aut alicui eccl'ie. aut toti vniuerſali eccl'ie ꝯpetere
iudiciū hoc a dn̄o traditū. Et q̇dē ꝙ nō ſinglariter de ſola vl'i eccl'ia
ſermo ſit. ex hoc ꝯuincit ꝙ pceptū hoc dn̄i de denūciatōne peccātis
primi in me. nō me obligat ad currendū ad vl'em eccl'iam. Nō em̄
oportȝ vt peccāte in me fratre meo. ⁊ poſt adhibitos teſtes incorri
gibilr̄ pnicioſo dicā ꝯcilio vl'is eccl'ie. vt pȝ. Et tn̄ ſi ſermo iſte eēt de
ſola vl'i eccl'ia pceptū dn̄i ad hoc obligaret. qꝛ obligat ad dicenduȝ
eccl'ie vl'i iuxta hūc ſenſum. Eſtȝ em̄ ſenſus. ſi peccauerit in te frater
tu⁹ ⁊c. dic eccl'ie vl'i. Ampli⁹ ſi in hoc textu data eſt ptās eccl'ie vl'i.
cū nō ſit ei data maior inteſiue ptās q̄ȝ petro (Utriqȝ em̄ eadē po/
teſtas data eſt. dū vtriqȝ dr̄. qḋcūqȝ ligaueris vel ſolueris ſup terrā
⁊c.) quō eccl'ie cōitas maiorē ſibi q̄ȝ petro ptātē iuriſdictiōis vſur/
pat? Quō rurſus chriſtus eterna ſapiētia duas eq̄les inteſiue pote
ſtates in eccl'ia abſqȝ tertia ſupra ambas inſtituit? Mutuo em̄ ſe im
pedient. cū par in parē nō habeat imperiuȝ. Quō pplexas reliquit
oues vel liberas. vt aut obediāt cui volūt. aut neutri. aut vtriqȝ p/

ꝯcipienti ꝯtraria ſimul. Nō igit̄ eſt ſermo p̄ſentis textus de ſola eccle
ſia vniuerſali. Et ꝑ idem pȝ. ꝙ nō eſt ſermo de eccl'ia ſimpl'r vt diſtin
guit̄ ꝯtra eccl'iam talē. vtputa Mediolanēſeȝ Bononiēſem ⁊c̄. Hoc
em̄ nihil aliud eſt dicere q̄ȝ eſt ſermo de eccl'ia vl'i. qḋ excluſum eſt Et
q̄ꝛ nō eſt maioꝛ rō de vna eccl'ia q̄ȝ de alia. ideo pȝ ꝙ non eſt ſermo de
aliqua eccl'ia determinate. nec de om̄i collectiue aut diſtributiue. ꝓp
ter ꝑdictā rōnem. q̄ꝛ nō teneoꝛ denūciare om̄ibꝰ eccleſijs peccantē in
me fratrē. ſed ſermo eſt de eccl'ia indiſtincte ſeu indefinite. ita ꝙ eccle
ſie datum eſt iudiciū fratris peccātis. nō determinādo hāc vel illaȝ
Et quoniā actōnes ſunt ſingulariū. ⁊ actoꝛ ſeq̄tur forū rei. determi-
natur in quolibet eccl'ia a frate peccante. ad eccl'iam ſcȝ fratris pec-
cantis. Ita ꝙ ſenſus litteralis illius ipius textus eſt. ſi peccauerit in
te frater tuus. dic eccl'ie illius. ⁊ ſi illam nō audierit ⁊c̄. Et hoc pro-
culdubio obligat p̄ceptuȝ abſq; vllo incōueniēti. ⁊ ꝯmuni animi
ꝯceptione ⁊ ꝯſuetudine eccl'ie roboratur. Diſponit nanq; ſic intelle
cta doctrina domnini om̄ia ſuauiter. Nec fallaris male intelligēdo
eccl'iam peccantis fratris. quoniā eccleſia illius eſt nō ſola ſua pro-
pria. ſȝ q̄cūq; alia iuriſdictōem hn̄s ſup illā. vt pȝ.

¶ Capitulū tertiū. in quo diſcutitur q̇d ſignificat
eccleſia cū dr̄. Dic eccleſie

De hoc rurſus vocabulo eccl'ie videndū eſt q̇d ſignificet
in hoc textu. quū dr̄. dic eccleſie. Et ne in multitudine ex
poſitionū vagi extimemur. ꝓprie ſumi admittat̄ eccl'iaȝ
ꝓ ꝯuocatione ſeu collectōne fideliū. Aiūt aūt iſti. ꝙ ec-
cleſia hoc in loco ſ̄cat ꝯmunitatē fideliuȝ. nō in ſe ipis. ſed in p̄latis
eoꝝ. ſiue papa interſit ſiue nō. Sed ꝙ hic non ſit ſenſus litteralis. ex
eo pȝ ꝙ in vna ⁊ eadē ſ̄catōe optȝ intelligere in hoc textu eccl'ie no-
men reſpectu cuiuſcūq; peccātis eccl'ia ſit. Quū em̄. vt ex dictis ptȝ
indiſtincte dictū ſit. dic eccl'ie peccātis fratris. quā ille tenet̄ audire
et nō magis de vniuerſali q̄ȝ ꝑticulari. aut ecōtra. optet vniuoce ſig
nificare eccl'iam. cū applicat̄ ad vl'em. ⁊ quū applicat̄ ad ꝑticularē
vt pȝ. Cōſtat aūt ꝙ cū denūciandus eſt frater eccl'ie mediolanen̄. ſiue
eccl'ie. non p̄cipit̄ a dn̄o ꝙ dicut eccl'ie illius. i. ꝯmunitati. ſiue ep̄us
interſit ſiue nō. Ergo cū p̄cipit̄ dicendū eccl'ie indiſtincte. nō intelli
git̄ ꝯmunitas ſiue caput velit eſſe ſiue nō. Vn̄ ſciendū eſt. ꝙ licȝ ex
vi vocabuli. dic eccl'ie. ſignificet dic ꝯuocatōni ꝓculdubio fideliuȝ
ex ꝯtextu tn̄ l'r̄e. q̄ꝛ ſubdit̄. Amē dico vobis. quecūq; ſolueritis ſu-
ꝑ terrā ⁊c̄. ſumit̄ ꝙ nō de quacūq; ꝯuocatōe fideliū. ſȝ de auctoritati
ua intelligit̄. Alioquin ꝯuocatio fideliū mediolan̄. ſine eius p̄lato
haberet a dn̄o ptātē iudicādi ⁊c̄. Perinde ergo eſt. Dic eccl'ie. ⁊ dic